

te že zgrajenih objektov in jih prilagodimo lokaciji in programu III. samoprispevka.

V fazi priprav smo preverili tudi vse lokacije in ugotovljamo, da so zemljišča v pretežni meri pridobljena ali pa vključena v plane srednjeročnega obdobja 1981—1986.

S komunalnimi skupnostmi vodimo razgovore, da se objekti III. samoprispevka glede financiranja komunalnih naprav upošteva enako, kot družbeno usmerjena stanovanjska graditev.

V izdelavi so programske osnove za posamezne objekte, na osnovi katerih bomo ponovno preverili investicijske vrednosti in terminski plan izgradnje. Pri tem so možne manjše spremembe, ki pa ne bodo vplivale na izvedbo celotnega programa.

VIRI FINANCIRANJA

- Od skupne vrednosti 4.837.600.000,00 din bomo zbrali s samoprispevkom III (1,5% iz neto OD)
- medobčinska zdravstvena skupnost
- kulturna skupnost Slovenije in Ljubljanska kulturna skupnost
- Invalidsko-pokojninsko zavarovanje SIS za zaposlovanje, samoupravna stanovanjska skupnost in zveza društev za duševno prizadete

3.807.000.000	78,70 %
849.700.000	17,56 %
46.000.000	0,95 %
134.900.000	2,79 %
4.837.600.000	100,00 %

Predloženi program je usklajen z realnimi možnostmi zagotavljanja sredstev iz naslova samoprispevka III ter ter udeležbe samoupravnih interesnih skupnosti v skladu s sprejetimi sporazumi o temeljnih planov za obdobje 1981 do 1986.

Povzetek nastajanja predloga programa gradenj objektov družbenega standarda, ki se nanašajo na samoprispevek III lahko strnemo predvsem v naslednje ugotovitve:

— že ob sprejemanju smernic ter osnutkov samoupravnih sporazumov o temeljnih planov SIS družbenih dejavnosti v letu 1980 je bilo jasno, da zaradi zaostrenih gospodarskih pogojev ne bo možno iz sredstev združenega dela zagotoviti financiranja gradenj manjkajočih objektov družbenega standarda, ki jih v Ljubljani v naslednjem petletnem obdobju še potrebujemo. Ugotovljeno je bilo, da združeno delo prek svobodne menjave dela lahko zagotovi sredstva le za financiranje osnovne dejavnosti.

Sam obseg, predloga programa, ki zajema izgradnjo 34 objektov je posledica enoletnega usklajevanja med ljubljanskimi občinami, znotraj občine Ljubljana-Siška pa med SIS in KS, pri čemer se je predlog tretjega programa izoblikoval po načelu selektivnosti in družbeno-političnih dogovorjenih stališč, da naj bi s tretjim programom pospešili izenačevanje družbenega standarda v ljubljanskih občinah in hkrati preprečili zmanjševanje že doseženih rezultatov;

— prvotno evidentirani program objektov, ki naj bi se v Ljubljani gradili iz samoprispevka III je vrednostno presegel 8 novih milijard (v Šiški okoli 2 milijardi). Zaradi tega je bilo potrebno pri oblikovanju predloga tretjega programa dosledno upoštevati že dogovorjena stališča Mestne konference SZDL in dejstvo, da bomo program lahko uresničili z bistveno večjo soudeležbo samoprispevka kot je bilo to prisotno pri izvajanju prvega in drugega programa.

Če smo s prvim samoprispevkom zbrali 43% potrebnih sredstev, z drugim pa okoli 63%, bo potrebno s tretjim samoprispevkom zagotoviti 78,70% potrebnih sredstev, ker bo soudeležbo SIS preko svobodne menjave dela možno realizirati v bistveno manjšem obsegu kot pri izvajanju prvega in drugega programa, razen tega bo odpadla tudi soudeležba proračunov občin ter možnost najemanja kreditov, kar pomeni, da bo odvisnost izvajanja tretjega programa v glavnem odvisna od priliva sredstev samoprispevka.

Samoprispevek III in stabilizacija

Z vidika stabilizacijskih usmeritev, ki smo jih sprejeli na celotnem področju zmanjševanja skupne in splošne porabe se solidarnostno združevanje sredstev z neto OD, ki bi jih zagotovili s tretjim samoprispevkom neposredno vključuje:

— na nadaljnjo krepitev družbenega standarda v Ljubljani zlasti na prioritetenih področjih kot so to vzgoja in varstvo otrok, izvajanje osnovnošolskega pouka in osnovnega zdravstva. To pomeni, da se tudi tretji program vključuje v krepitev pogojev za večjo produktivnost, v krepitev zdravja občanov in pridobivanja znanja;

— tretji enotni program Ljubljane se končno po vsebini vključuje na samo izvajanje sprejetih srednjeročnih planov, ki smo jih sprejeli z ugotovitvijo, da je v sedanji ekonomski situaciji možno dograjevati družbeni standard edino na način, za katerega smo se odločili ko smo glasovali ZA prvi in drugi samoprispevek.

V občini Ljubljana-Siška so v predlogu tretjega enotnega programa zajeti z načrtovano izgradnjo:

1. Osnovna šola v KS Bratov Babnik z 18 učilnicami, veliko in malo telovadnico, večnamenskim prostorom in kuhinjo.

Neodložljivo izgradnjo te šole narekuje dejstvo, da ima KS Bratov Babnik po stanju junija že 450 učencev, ki bo do konca leta 1982 naraslo na okoli 550 učencev, S pridobitvijo te šole bo ustrezno razbremenjena osnovna šola v KS Dravljice, ki je bila zgrajena iz sredstev drugega samoprispevka. Z izgradnjo te šole so bile namreč zagotovljene zmogljivosti (24 učilnic) za učence iz KS Dravljice in za učence iz KS Dolomitski odred, kjer se še izvaja gradnja 1200 stanovanj, v KS Bratov Babnik pa bo iz navedenih razlogov potrebno zgraditi centralni osnovnošolski objekt, da bi tako uravnovesili prostorske pogoje za izvajanje osnovnošolskega pouka v treh KS v okviru dveh osnovnih šol.

2. Vzgojnovarstveni objekt v KS Dolomitski odred se načrtuje iz že navedenih razlogov. Stanovanjska gradnja, ki se v tej KS že izvaja (1200 stanovanj) bo vplivala na porast števila otrok v navedeni KS, ki ima že 180 predšolskih otrok, ki bo naraslo po izgradnji stanovanj na okoli 600 otrok. Če primaknemo še okoli 180 otrok (podatek iz leta 1978) iz KS Podutik, lahko pričakujemo, da bomo z načrtovanim vrtcem v KS Dolomitski odred lahko vključili v družbenoorganizirano varstvo z območja dveh KS le okoli 25,6% otrok v starosti do 6 let, če upoštevamo načrtovano zmogljivost za novi vrtec — 200 mest.

3. OŠ Stane Kosec — prizidek

Načrtovana izgradnja prizidka pri OŠ Stane Kosec v Smartnem se navezuje na izredno pomanjkanje učnega prostora, ki bi ga ta šola potrebovala zaradi porasta števila učencev — za nadaljnje izvajanje celodnevne šole od 1.—8. razreda, v katero je bilo v šolskem letu 1980—1981 vključenih v 16 oddelkih 415 učencev. Z izgradnjo prizidka s štirimi učilnicami, telovadnico in kuhinjo bo šola za nekaj let pridobila potrebni učni prostor.

4. Zdravstveni dom v KS Medvode

Izgradnjo novega zdravstvenega objekta v KS Medvode narekujejo znana dejstva, ki se nanašajo na dotrajanost in funkcionalno neustreznost bivšega sokolskega doma, ki je bil adaptiran za potrebe zdravstvenih služb, ko je živel v Medvodah manj kot 2000 prebivalcev. Danes živi v območju ZD Medvode že preko 13.000 prebivalcev, upravičeno pa je pričakovati, da se bo v navedenem območju število prebivalstva do leta 2000 zaradi nadaljnje stanovanjske gradnje povečalo na 25.000 prebivalcev. Za ilustracijo težkega stanja v ZD Medvode nam o prostorskih pogojih dela

zdravstvenih delavcev govori dejstvo, da imata npr. predšolski in šolski dispanzer, ki zajemata iz območja 8 KS okoli 3200 otrok na razpolago le 47 m² prostora. V celoti so poddimenzionirani tudi ostali zdravstveni prostori. Pri tem pa je potrebno izpostaviti še specifične potrebe medvoškega industrijskega bazena, ki nujno terja intenziviranje pogojev dela na področju medicine dela kar pa bo možno uresničiti z izgradnjo novega zdravstvenega objekta.

Iz sredstev drugega samoprispevka so bili za izgradnjo ZD Medvode pridobljeni projekti, odkupljeno je zemljišče, zgrajeni so tudi komunalni vodi.

5. VDC — varstveno-delovni center je peti objekt, ki naj bi bil zgrajen iz tretjega samoprispevka na območju občine Ljubljana-Sišak.

Varstveno delovni center vključuje odrasle duševno prizadete občane ljubljanskih občin. Prizadetost tem osebam onemogoča, da bi si sami zagotovili delo in s tem socialno varnost. Zato so potrebni stalnega varstva. Varstvo se izvaja z ustreznim zaposlovanjem, z organizacijo prostega časa in z domskim varstvom. Taka družbena skrb omogoča prizadetim vključevanje v družbeno okolje, njihovim staršem pa redno zaposlitev.

MK SZDL je leta 1978 na posebnem posvetovanju verificirala koncept razvoja zavoda v Ljubljani. Takrat so ugotovili tudi potrebo za 250—300 mest dnevnega varstva z zaposlovanjem in 180 mest domačega varstva. Sklenili so, da je takoj potrebno pristopiti k izgradnji objekta na Vodnikovih v Šiški, kjer je družbi v ta namen pokojna Antonija Hočev var zapustila kmetijo. Ta objekt naj bi po programu imel 60 postelj in 120 mest za varstvo z zaposlovanjem. Zavod ima že sedaj vključenih 81 varovancev v dokaj neurejenih razmerah. Zaradi prepolnih zmogljivosti od leta 1979 ne more več sprejemati novih prijavitelcev, čeprav se jih v oddelkih za delovno usposabljanje v Jaršah 140 pripravlja za sprejem v Center. Poleg teh pa se v Ljubljano vračajo domov po usposabljanju še mladostniki iz Dornave (zavodi za usposabljanje), Črne na Koroškem, Vipave, Kamne gorice. Z objektom bomo rešili trenutno pereče stanje v Ljubljani in v nekaj naslednjih letih bomo kontinuirano sledili nastalim problemom.

Glede obsega ljubljanskega programa je možno ugotoviti, da bomo na območju občine Ljubljana-Siška v okviru enotnega programa Ljubljane s tretjim samoprispevkom v glavnem ohranili doseženo raven družbenega standarda. Pri tem pa moramo upoštevati dejstvo, da smo na območju občine s prvim in drugim samoprispevkom pridobili 28 objektov in se sedaj solidarnostno vključujemo v pospešeno izenačevanje družbenega standarda v Ljubljani.

Ne glede na gornjo ugotovitev pa je potrebno posebej poudariti, da bomo s tretjim programom in z našim ZA tretji samoprispevek:

pridobili do sedaj naš največji skupni objekt v Ljubljani — novo mestno porodnišnico ki bo kot centralni objekt iz samoprispevka »pokrila« območje vseh ljubljanskih občin in krajevnih skupnosti.

Povzetek stanja v stari porodnišnici in programa načrtovane pridobitve novih prostorov.

Porodnišnica - novogradnja I. faza

Stara porodnišnica se že desetletja sooča s prostorskimi primanjkljaji in nefunkcionalnostjo prostorov. Zgrajena je bila 1895. leta za potrebe mestne hišalnice. To stanje se iz leta v leto še bolj kritično zaostruje. Obstoječi prostori ne ustrezajo zahtevam sodobnega porodništva in varstva novorojencev ter normam higienskega standarda (npr. tudi 15 žensk pred ali po porodu se mora zadovoljiti z enim strani-

ščem). Vodovodna napeljava je tako stara in dotrajana, da občasno zmanjkuje vode v najobčutljivejših prostorih (porodne sobe, operacijska soba, otroški oddelki) pogosto ob kritičnem času tik pred ali med porodom ali operacijo. Kanalizacija se često zamaši ali pa njene cevi popokajo in tako je stalna nevarnost okužbe. Ogrevanje s centralno kurjavo na paro je zastarelo in ga je težko popravljati. Po oddelkih je zdaj zadušljivo suha vročina; zdaj mraz, kar pogojuje prehladna obolenja že tako občutljivih porodnic in novorojencev.

In vendar se v takih pogojih te 85 let stare hiše rodi letno okrog 5000 otrok, in v teh neprimernih prostorih in razmerah bivajo matere ob in po porodu. Teh je 96% iz ljubljanskega področja, iz mesta Ljubljane pa 65%. Zato se ni čuditi, če odhaja letno okrog 300 ljubljanskih nosečnic roditi v Kranj, kjer so pogoji za bivanje po porodu kulturnejši; naše matere pa pogosto prav zaradi tega odhajajo iz stare porodnišnice domov predčasno na lastno odgovornost.

Ko načrtujemo gradnjo nove porodnišnice, želimo poleg zagotovitve sanitarno-higienskih norm omogočiti tudi uresničevanje sodobnih pogledov na nadzor nosečnosti, varstvo poroda in varstvo novorojencev. V urejenih porodnih prostorih bo rodila žena brez strahu, prihod novega člana na svet bo človeški in varnejši, sožitje z očetom in ostalimi člani družine — čemur pripisujejo v zadnjem času izreden pomen — bo končno omogočeno.

S prvo fazo gradnje porodnišnice, ki bo grajena na vrtu GK (Leonišče), bomo pridobili 6350 kvadratnih metrov. Z dograditvijo te prve faze bomo pridobili prostore, ki so najpomembnejši za izvajanje sodobnega porodništva in kulturnejše bivanje naših mater in novorojencev.

Ti prostori so:

- 2 porodna bloka s 16 porodniškimi posteljami,
- operacijski blok za porodniške operacije.
- hospitalna enota s 60 posteljami za navadno in intenzivno nego otročnic in 80 posteljami za navadno in intenzivno nego novorojenčkov,
- ordinacija za nadzor ogroženih in bolnih nosečnic z ustreznimi funkcionalno-diagnostičnimi prostori,
- hišna lekarniška postaja ter splošni, tehnični in pomožni prostori.

Za bolne nosečnice in nosečnice z ogroženo nosečnostjo pa bomo predvidoma oskrbeli 70 postelj šele v drugi fazi izgradnje porodnišnice, ko bomo adaptirali stavbo stare porodnišnice. Ta je spomeniško zaščiten in zunanji videz se ne sme spreminjati. Notranjost bi v drugi fazi adaptirali tako, da bi bili v njej medicinsko manj zahtevni prostori kot so: oddelki za zdrave otročnice in zdrave novorojenčke in jih je z adaptacijo stare hiše možno funkcionalno zagotoviti. Že z novo stavbo, pridobljeno v prvi fazi, bomo lahko zagotovili ženam sodobnejše zdravstveno varstvo prav ob enem najpomembnejših dogodkov v življenju — ob rojstvu otroka.

Višina plačevanja samopriskpevka III bi bila enaka kot pri samopriskpevku II — 1,5 od neto OD, cenzus da se samopriskpevek III ne bi plačeval, pa naj bi znašal 7.000 din s tem, da bi se vsako leto ustrezno valoriziral.

Plačevanja samopriskpevka bodo na zahtevo oproščeni tudi delovni ljudje in občani, ki imajo osebne dohodke iz razmerja v združenem delu oziroma nadomestila ter od pokojnin, če dohodek na enega družinskega člana ne presega 3.500 din mesečno. Pri tem se v dohodek štejejo vsi dohodki, ki so osnova za očmero samopriskpevka.

O zahtevkih občanov bo na podlagi mnenja občinskega organa, pristojnega za socialno varstvo, odločala posebna komisija, ki jo imenuje občinska skupščina.

Informacijo pripravil operativni štab za samopriskpevek III pri OK SZDL Ljubljana-kiška

TABELA I

Povzetek časovne razporeditve gradenj objektov družbenega standarda, ki so bili za-

jeti v prvi in drugi samopriskpevek na območju občine Ljubljana-Siška

Lokacija	Namen gradnje	Leto izgradnje
Samopriskpevek I:		
1. VVZ Brod	novogradnja — 210 mest	1973
2. VVZ Andersen	novogradnja — 256 mest	1975
3. VVZ Šentvid (R. Dragar)	novogradnja — 248 mest	1976
4. VVZ Litoštroj	prizidek — 124 mest	1977
5. VVZ Koseze	novogradnja — 168 mest	1978
6. VVZ Medvode	novogradnja — 124 mest	1979
7. OŠ Valentin Vodnik	velika in mala telovadnica	1974
8. OŠ F. Bukovec, Preska	prizidek, telovadnica (velika in mala) in večnamenski prostor	1975
9. OŠ Ivan Novak-Očka, Brod	novogradnja — I. faza: 14 učilnic, telovadnica, večnamenski prostor, kuhinja	1975
10. OŠ Tine Rožanc, Pirniče	novogradnja: 12 učilnic, telovadnica večnamenski prostor, kuhinja	1975
11. OŠ Zvonko Runko	prizidek, 7 učilnic, velika in mala telovadnica, večnamenski prostor	1977
12. OŠ F. Marn, Vodice	prizidek I. faza: telovadnica, kuhinja, večnamenski prostor	1977
13. OŠ Veljko Vlahovič, Koseze	novogradnja: I. faza, 18 učilnic, velika in mala telovadnica, kuhinja, večnamenski prostor	1977

Na območju občine Ljubljana-Siška je bil v letu 1974 zgrajen iz sredstev prvega samo-

prispevka tudi Svetovalni center.

TABELA II

Samopriskpevek II:

Časovna razporeditev gradenj iz občinskega programa — 15 objektov:

Lokacija	Namen gradnje	Leto izgradnje
1. VVZ Dravljje	v stanovanjskih blokih, 120 mest	1979
2. VVZ Draveljska gmajna, KS Bratov Babnik	novogradnja, 200 mest	1980
3. VVZ Dravljje	novogradnja, 180 mest	1980
4. VVZ Zgornja Šiška	120 mest, novogradnja — v gradnji uporabno dovoljenje	okt. 1981
5. VVZ Preska	v stanovanjskih blokih, 90 mest	
6. VVZ Hinko Smrekar (KS Na Jami)	v gradnji — uporabno dovoljenje	nov. 1981
7. OŠ F. Marn, Vodice	v stanovanjskih blokih v pripravi, 60 mest	
8. OŠ Franc Rozman-Stane, Šentvid	prizidek: telovadnica večnamenski prostor	1979
9. OŠ Ivan Novak-Očka, Brod	prizidek — II. faza: 8 učilnic, večnamenski prostor	1979
10. OŠ Veljko Vlahovič, Koseze	II. faza 6 učilnic	1979
11. OŠ Simon Jenko, Smlednik	prizidek: telovadnica, kuhinja, večnamenski prostor	1980
12. OŠ Milan Mravlje, Dravljje	novogradnja 18 + 6 učilnic, velika in mala telovadnica, kuhinja, večnamenski prostor	1980
13. OŠ Medvode	novogradnja: 12 + 2 učilnici, telovadnica, večnamenski prostor, razdelj. kuhinja	1981
14. ZD Šiška	prizidek	1979
15. Dom starejših občanov	adaptacija obstoječega objekta	1980
	novogradnja 228 postelj	1978

Opomba: Izgradnja 6 dodatnih učilnic pri OŠ Dravljje in 2 dodatnih učilnic pri OŠ Med-

vode je bila financirana iz sredstev proračuna občine Ljubljana-Siška.

**Tretji samopriskpevek -
naše prepričanje**